

FEROVIARII

Moldovei

N 7 (5769) 26 februarie 2014

Ziarul apare din 1 mai 1941

M evenimente actuale, știri, fapte

Magistrala

Mișcăriștii de la sud depășesc sarcinile

În cadrul ultimei audioconferințe, la care au fost analizate rezultatele activității ÎS «Calea Ferată din Moldova» pe parcursul anului 2013 și în luna ianuarie 2014, a fost menționată activitatea de producere a gospodăriei serviciului mișcare. Astfel, bunăoară, printre colectivele ce au depășit planul de încărcare a fost menționat și cel de la stația nodului feroviar Basarabeasca sub conducerea lui Nicolae Dimov. Planul anual de încărcare fiind de 364 vagoane (17.496 tone), la stația Basarabeasca au fost încărcate în realitate 510 vagoane (25.033 tone), sau 143 procente.

Ca de obicei, la stația respectivă, care activează pe bază de autogestione, drept exemplu de muncă servesc veteranii transportului feroviar. E vorba de casierii marfă Vera Lujaninova și Domnica Beziacinaia, care muncesc în acest domeniu 40 de ani; recepționarul superior marfă Tătiana Bostanji, vechimea de muncă a căreia alcătuiește circa 30 de ani.

Planul de încărcare pe anul 2013 a fost îndeplinit cu 130,2 procente, fiind încărcate supraplan 371,2 mii tone (cu 32,6 la sută mai mult comparativ cu nivelul anului 2012), și la obținerea acestor indicatori buni și-au adus contribuția semnificativ și mișcăriștii stației Basarabeasca.

Liliana NICHIFOROV

Pentru a preveni accidentele

Topirea masivă a zăpezii, cauzată de încălzirea bruscă a timpului, a înmulțit grijele feroviarilor sectoarelor construcției auxiliare ale secțiilor linii Ocnita și Bălți.

În zonele cu relief complicat au fost curățate din timp canalele, drenajele și țevile de evacuare a apelor. Se acordă o atenție deosebită sectoarelor cu stinci, unde există pericolul alunecărilor și căderii pietrelor pe șine.

Ocnitenii, bunăoară, au în subordinea lor sectorul de acest gen Naslavcea—Verejeni—km 202 pe direcția Vălcineț. După cum a relatat maestrul pentru terasament Dumitru Vahnovan, aici stă mereu de gardă echipa de alpiști, din care fac parte Vasile Cușnir, Victor Țopa, Victor Tricolici și Liliana Plămădeală, supraveghind pantele periculoase. Imediat ce soțul va începe să se dezghețe și pietrele vor porni să se miște, acesta fiind un proces natural firesc în timpul primăverii, se vor întreprinde acțiuni de consolidare ori

La fel de reușit pentru mișcăriștii de la sud este și începutul anului 2014. Astfel, bunăoară, în ianuarie curent colectivele stațiilor Prut, Zaim, largara au depășit planul de încărcare.

Angajații stației feroviare Zaim, conduse de Ilie Ciorbu, au îndeplinit planul de încărcare cu 110,3 procente: 728 tone în loc de 660.

Rezultatele obținute sînt rodul muncii calificate a mișcăriștilor de la stație: conducătorul ei, care îndeplinește și funcția de recepționar; impiegatul de mișcare Lidia Tokan, care organizează operativ operațiunile de manevră pentru lansarea și evacuarea vagoanelor.

La stația Prut, condusă de Petru Cîuș, au fost încărcate 693 tone de marfă în locul celor 675 planificate, adică 102,7 procente. De rînd cu șeful stației, tot el și recepționar, au muncit bine și casierii marfă superiori Ludmila Fucidji și Maria Maidan, impiegatul de mișcare Valentina Cervinskaia, șeful de manevre Dumitru Marin.

Colectivul stației largara sub conducerea Ecaterinei Miron a depășit și el în ianuarie planul de încărcare: 3760 tone în loc de cele 3743 planificate, ori 100,5 procente. Atitudine conștiincioasă la îndeplinirea obligațiilor de serviciu au demonstrat casierul marfă Raisa Crisciuc și recepționarul Raisa Vișinskaia, precum și toți impiegatii de mișcare, care au organizat cu responsabilitate operațiunile de manevră.

Liliana NICHIFOROV

surpare. Surprize neplăcute pot oferi și carsturile — golurile subterane profunde din zona stației Criva și postului blocare de la km 61 al direcției Cernăuți. De aceea ele trebuie de asemenea supravegheate cu atenție. Mereu gata să intervină sînt și specialiștii bălteni, care muncesc pe liniile curente Țira—Hirtop—Rogojeni—Unchitești și Soldănești—Mateuți ale direcției Slobodka.

De remarcat, că în componența sectoarelor construcției auxiliare ale ambelor întreprinderi muncesc lucrători experimentați, ce posedă deprinderile necesare pentru executarea acestor operațiuni responsabile. În toamna anului trecut mulți dintre ei au urmat cursurile de pregătire, organizate de serviciul protecție și prevenire al ÎS «CFM» în baza secției linii Ocnita, obținînd certificatele respective, ce le oferă dreptul de efectuare a lucrărilor de surpare a stincilor. Calea ferată a procurat pentru ei cîteva seturi de echipament alpin nou.

Vladimir DOBREANSCHI

A doua viață vagoanelor de pasageri

asigură colectivul remizei vagoane Chișinău, condus de Serghei Kotelnic. De la începutul anului au fost restaurate pe calea reparațiilor de remiză 24 vagoane de pasageri, iar alte 3 vagoane au fost reparate capital.

După cum susține șeful remizei, merită cuvinte de laudă în acest plan maestrul superior al secției roți Nicolae Fedciuc.

Cu multă măiestrie execută lucrările în procesul de restaurare a vagoanelor de pasageri sudorul Nicolae Slavov.

Imagine: Iurie KOZLOV

Muncesc bine și ceilalți reparatori de la remiză.

Alexandru GRIGORIEV

ÎN IMAGINE: vagonul de pasageri căpătă a doua viață

Transportă și economisește

Printre întreprinderile fruntașe ale gospodăriei locomotive, care au fost menționate în cadrul ultimei audioconferințe cu angajații căii ferate, e și depoul de locomotive nr.1. În ianuarie curent colectivul lui a îndeplinit planul la volumul de trafic cu 115 procente.

În cadrul programului de reparație a locomotivelor 10 unități au fost supuse reparațiilor curente tip 1 (100 procente), s-a realizat sută la sută și planul la reparațiile curente tip 3.

În activitatea cotidiană locomotivarii din capitală se străduie să economisească pe toate căile. Ast-

fel, bunăoară, în ianuarie curent ei au economisit 1,3 mii kVt/ore de energie electrică, 72 metri cubi de apă, 1170 metri cubi de gaze naturale.

În pofida condițiilor meteorologice complicate din ianuarie, colectivul a înregistrat pierderi minime.

Liliana NICHIFOROV

Renița, Valeriu Topală, Petru Zabunov, strungarul Nicolae Cazangi și alții.

După cum a relatat Vladimir Cîmpoies, șef-adjunct cu probleme de reparație al remizei, deocamdată nu există dificultăți cu materialele. Pe de o parte, un mare ajutor vine din partea serviciului aprovizionare al căii ferate, care satisface comenzile înaintate, iar pe de alta — sînt folosite detaliile și ansamblurile la mina a doua. Selectînd toate piesele în stare bună ale vagoanelor rebutate, echipa lui Valeriu Rusu, din care fac parte Valeriu Todorița, Victor Rezniceenco, Iurie Ciocirlan și Valeriu Arnăut, le depozitează cu multă acuratețe. Din cele treizeci vagoane trecute la rebut au fost deszasamblate deja o treime. Această lucrare importantă continuă.

Vladimir DOBREANSCHI

În ritm de muncă

Remiza vagoane nr.4 Basarabeasca dispune de o puternică bază de producere. Ea oferă posibilitatea de a realiza programul la cele trei tipuri de reparație a vagoanelor de marfă: de remiză, capitală și capitală cu prelungirea termenului de exploatare.

După diagnosticarea efectuată de colaboratorii ÎCS «V.Lazarean» din Dnepropetrovsk, au fost selectate 34 unități de material rulant, dintre care douăzeci sînt deja gata de a fi exploatate în continuare. La sectorul reparații muncesc fără a-și precupeți eforturile maestrul Tudor Carabageac, brigadierul Iurie labangi, lăcătușii Mihail Axionov, Vasile Telesco, Igor

Imagine: Iurie KOZLOV

Pe ecartament combinat

De două ori pe zi — dimineața și seara — de la gara internațională a stației Ungheni pornește pe ecartament european spre orașul Iași din România un tren de călători, ce aparține unei companii CFR.

Grăție regimului simplificat de vize la trecerea frontierei cu țara vecină, cu acest tren circulă tot mai mulți locuitori din zonă.

Unii pleacă la rude ori la cumpărături, alții — la studii, ai treilea sînt ademeniți de aeroportul Iași, de unde pot zbura cu avionul în țările din Europa de Vest sau Orientul Apropiat.

Peste ceva timp această direcție feroviară ar putea deveni și mai atractivă. La începutul lunii februarie curent ministrul Transporturilor din Moldova și România au convenit asupra creării condițiilor de primire pe teritoriul statului vecin a trenurilor diesel modernizate moldovenesti. Deja

în vara acestui an se preconizează crearea condițiilor de primire a trenurilor respective la stația Socola, situată într-un cartier al orașului Iași. Aici se termină linia cu ecartament lat dinspre malul stîng al Prutului, construită încă în anii primului război mondial. Dacă durata călătoriei se va reduce cu aproape o oră, pe sector ar fi posibilă majorarea numărului curselor de pasageri.

Vlad DOBROV

Imagine: Iurie KOZLOV

■ ÎN COLECTIVELE DE MUNCĂ

ÎNCEPUT DE AN CU ECONOMISIRE DURĂ

Colectivul remizei vagoane frigorifere Basarabeasca, condus de Alexandru Dimitrov, continuă munca în anul 2014 început în regim dur de economisire a tuturor tipurilor de resurse materiale. El va deveni cheazășia îndeplinirii cu succes a planului de reparație a vagoanelor și locomotivelor. În luna ianuarie s-a reușit economisirea a 34500 kilovați de energie electrică, 31300 metri cubi de gaze naturale, 410 metri cubi de apă. În aceeași perioadă 7 vagoane ale unor proprietari au fost transformate în vagoane pentru transportarea mărfurilor ambalate, 11 vagoane au fost supuse reparațiilor de remiză, un vagon a fost reparat capital.

Anul trecut a devenit unul jubiliar pentru colectivul întreprinderii. Una din cele mai mari și avansate la Magistrala moldovenească, dotată în aspect tehnic și ingineresc, multifuncțională, remiza vagoane frigorifere Basarabeasca a împlinit 45 de ani. Experiența de muncă acumulată de colectivul ei permite efectuarea cu succes a reparațiilor de remiză, capitale și capitale cu prelungirea termenului de exploatare a vagoanelor de marfă; reparații capitale a locomotivelor de marca TĂ-10, reparații și formării osiilor montate noi, reparații motoarelor electrice, generatoarelor TMV, cutiilor vagoanelor de pasageri și bobinelor de inducție ale tehnicii de linie.

Și pe parcursul anului trecut specialiștii remizei au executat un volum semnificativ de lucrări: reparația de remiză a 285 vagoane, reparația capitală a 19 vagoane frigorifere, reparația a două locomotive ma-

Administrația remizei acordă atenție deosebită chestiunilor ce țin de protecția sănătății și securitatea muncii. În 2014 va continua reparația capitală a acoperișului întreprinderii, cazanele vechi vor fi înlocuite cu altele moderne și mai rentabile, va fi prelungit termenul de exploatare a vagoanelor, care au trecut diagnosticarea tehnică, se vor întreprinde acțiuni în vederea obținerii autorizației serviciului metrologic departamental pentru dreptul de verificare a manovometrelor, manometrelor de oxigen, ampermetrelor și voltmetrelor de curent continuu și alternativ.

În scopul sporirii nivelului pregătirii profesionale a specialiștilor remizei și-a început activitatea comisia de calificare de la întreprindere, care desfășoară atestarea muncitorilor de diverse specialități: macaragi, slingeri, lăcătuși pentru reparația materialului rulant etc. Are loc elaborarea planurilor tematice de instruire a personalului secțiilor.

Liliana NICHIFOROV

Specialiști cu mâini de aur

gistrare. Dar toate acestea nu constituie limita posibilităților. Cu condiția aprovizionării la timp cu piese de schimb și materiale, instrumente, la întreprindere există toate posibilitățile de a majora volumul lucrărilor de reparație planificate.

Continuă activitatea de formare a osiilor montate noi pentru vagoane și înlocuire a bandajelor osiilor montate de locomotivă. Pe parcursul anului 2013 au fost compuse 600 unități osii montate și schimbate 210 bandaje ale osiilor montate de locomotivă. Specialiștii remizei deszasamblează lunar cite 8-10 vagoane excluse din lista de inventar, selectând detaliile și ansamblurile, care mai pot fi folosite. Anul trecut, în urma acestor deszasambleări au fost predate 949 tone de metal uzat.

Paralel cu executarea lucrărilor enumerate, în perioada respectivă la remiza vagoane nr.2 s-au economisit: 370845 kilovați de energie electrică, 35769 metri cubi de gaze naturale, 11264 metri cubi de apă.

Conform bilanțurilor activității de muncă din anul trecut administrația întreprinderii i-a premiat pe lăcătușii V.Stefoglo, M.Garcu, A.Mița, A.Mitov, A.Turcu, S.Supilo, frezorul S.Gonciarov, strungarii I.Peleha, V.Arabagi, macaragiul V.Veliciko și timpularul V.Popușoi.

În secția electrică a remizei vagoane nr.2 împreună cu maestrul Valeriu Dumbrava muncesc zece persoane. Profilul activității lor este unul foarte responsabil: reparația generatoarelor, motoarelor, transformatoarelor electrice. Atât pentru necesitățile întreprinderii proprii, cât și pentru alte subdiviziuni ale căii ferate, care le solicită ajutorul. Bunăoară, pentru remiza vagoane nr.1 Chișinău au fost pregătite o sută de generatoare, destinate vagoanelor de pasageri. Se execută comenzi ale SML-130. Calitatea lucrărilor demonstrează, că aici muncesc specialiști experimentați, calificați, cu practică bogată. Numai operațiunea de bobinare cită îndeminare solicită! Calitatea înaltă a acestora o asigură muncitorii Maria Radul, Natalia Guțol și Irina Mitova cu o vechime de muncă de 25-30 de ani. La reparația aparatului electric obțin rezultate bune Ion Dulgher, Eduard Gorodnițkii, Vladimir Pascalov, Iurie Eni și alții.

Vlad DOBROV

ÎN IMAGINE: maestrul Valeriu Dumbrava verifică calitatea muncii electromontorilor sectorului bobinare al secției electrice Maria Radul și Natalia Guțol

Imagine: Iurie KOZLOV

Depoul de locomotive Basarabeasca

Locomotivarii de la Basarabeasca cu spirit grijuliu și econom

În activitatea sa cotidiană colectivul depoului de locomotive Basarabeasca, condus de Boris PROCUPET, continuă să aplice stilul de muncă grijuliu și econom. El se axează pe economisirea strictă a consumurilor de exploatare, a tuturor tipurilor de resurse materiale. Astfel, bunăoară, în ianuarie curent depoul de locomotive a economisit 500 metri cubi de gaze naturale, 8 metri cubi de apă. Pe parcursul anului 2013 s-au economisit 1801 metri cubi de gaze naturale, 175 metri cubi de apă, 6 tone de cărbune, 1,8 tone de motorină pentru necesitățile întreprinderii.

Printre cei ce pot servi drept exemplu de muncă sint mecanicii de locomotivă ai depoului. De rînd cu asigurarea securității circulației trenurilor, prioritară pentru ei este și economisirea motorinei. În luna ianuarie, bunăoară, au reușit să economisească combustibilul mecanicii de locomotivă Ivan Mutaf — 0,099 kg, Constantin Șavriev — 0,414 kg, Anatolie Volochitin — 0,087 kg, Vladimir Lebedev — 0,598 kg. Aceiași mecanici de locomotivă au economisit pe parcursul anului 2013 respectiv 2163, 2220, 1568 și 1227 kg de motorină, iar V.Eremeasev — 1370 kg.

Colectivul depoului este mîndru nu doar de cei mai buni mecanici din secția exploatare (conform bilanțurilor anului 2013), ci și de mecanicii-secunzi fruntași, printre care Alexandru Velev, Petru Timofți, Alexandru Voroniuc. În cele douăsprezece luni ale anului 2013 colectivul depoului de locomotive nr.3 a realizat cu succes indicatorii financiari și de producere: la volumul de trafic — 926,9 mln. t/km în loc de 620,8 mln. t/km (149,3 procente); la parcursul mediu diurn — 432,1 km, planul fiind de 420 km (102,9 procente); la randamentul mediu diurn al locomotivelor — 904,6 mii t/km în loc de 880 mii t/km (102,8 procente); la viteza tehnică — 40,9 km/oră, planul fiind 40,2 km/oră (101,7 procente). Au fost depășite de asemenea planurile de reparație a locomotivelor și îngrijire tehnică tip 2 și 3.

Prin responsabilitate și atitudine conștiincioasă față de muncă se impun mun-

citorii secției reparații: lăcătușul-electrician V.Nichita, lăcătușii Ia.Axentii și D.Iabangi, macaragiul E.Lisac, operatorul stațiilor canalizare-pompăre I.Bogoslov, operatorul instalației de fortificare superficială a buzelor osiilor montate ale locomotivelor S.Doibani.

În ultimul deceniu, după ce întreprinderea a căpătat statut de depou de bază, s-au îmbunătățit semnificativ condițiile de muncă ale reparatorilor și muncitorilor din domeniul exploatare. S-a construit o hală

nouă pentru efectuarea îngrijirilor tehnice tip 2 a locomotivelor cu groapă de control și estacade. Au fost reparate secțiile depoului, schimbate corpurile de iluminat și instalația electrică. S-a construit o secție nouă pentru efectuarea îngrijirilor tehnice tip 3 a locomotivelor, unde a fost montată o macara și amenajate două locuri de garare. Aici muncesc lucrătorii depoului de locomotive nr.2 (Varnița) sub conducerea maestrului A.Taranuța. Ei execută lucrări de îngrijire tehnică tip 3 și reparația curentă tip 1 a locomotivelor magistrale. În hale sint instalate strunguri și utilaje, cu ajutorul cărora în procesul de reparație a locomotivelor a devenit posibilă înlocuirea blocurilor roți-motor, strunjirea osiilor montate fără a fi sustrate de sub locomotivă. Imediat după strunjire locomotiva este plasată pe poziția de fortificare superficială a buzelor osiilor montate. La depou există de asemenea un post de testare reostatică a locomotivelor.

La întreprindere sint create toate condițiile pentru o activitate rodnică de muncă. Toate spațiile sint încălzite cu agent termic prin sistemul centralizat al remizei vagoane nr.2. Există vestiare, camere de duș, odaie de prînz bine reparate pentru muncitorii-reparatori și echipajele de locomotivă. În hala PTOL funcționează instalația de condiționare a apei cu sistem «ECOSOFT», care după adăugarea unor aditivi chimici se folosește la sistemele de apă a locomotivelor de toate tipurile.

Liliana NICHIFOROV

Strunguri și utilaje pentru reparații

Imagini: Iurie KOZLOV

Are loc strunjirea osiilor montate

■ ȘTIRI DIN ACTIVITATEA SINDICĂLISTĂ

S-au făcut bilanțurile, s-au trasat perspectivele

Joi, 20 februarie curent a avut loc ședința ordinară a prezidiului Sindicatului feroviarilor din Moldova, condusă de președintele lui Nicolae Buza.

Înainte de a pune în discuție agenda ședinței N.Buza a îndeplinit o misiune plăcută, dar un pic tristă. Remarcând activitatea rodnică de lungă durată în cadrul sindicatului de profil a președintelui comitetului sindical al Administrației ÎS «CFM» Victor Coleada, dînsul i-a înmînat acestuia un cadou memorabil. Victor Coleada pleacă la odihna bine-meritată. Colegii de sindicat i-au dorit sănătate și viață lungă.

O poză ca amintire

Participanții la ședință au examinat în continuare chestiunile de pe ordinea de zi. Activului sindicalist i-a fost prezentat noul președinte al comitetului sindical al secției liniei Bender Miroslov Slivka, care e și inginer-șef al întreprinderii.

Prezidiul a decis convocarea pe 25 martie 2014 a Plenarei a VIII-a a Consiliului sindicatului, la care și-a dat consimțământul să participe Ghenadie Kosolapov, Secretar general al Confederației internaționale a sindicatelor feroviarilor.

A fost examinat raportul statistic privind calitatea de membru al sindicatului pe anul trecut. Conform informației oficiale, acoperirea sindicală la calea ferată constituie 99,3 la sută. Beneficiază de servicii sindicale în total 11164 persoane, 32 la sută din acest număr sînt femei, 13,6 la sută — tineri de vîrsta de pînă la 30 de ani. Cel mai «feminin» nod feroviar la ca-

Faceți cunoștință: Miroslov Slivka

lea ferată este Ungheni. Cît privește tinerii, comparativ cu anul 2012 numărul lor s-a redus cu 2 la sută.

Comitetelor sindicale li s-a recomandat să-și concentreze activitatea pe consolidarea organizațiilor sindicale, sporirea eficienței muncii de protejare a drepturilor de muncă ale membrilor sindicatului.

La ședință a fost analizată activitatea inspecției tehnice a muncii în anul 2013. Pe parcursul anului trecut s-au organizat 12 controale ale condițiilor și protecției muncii angajaților. S-au depistat 138 încălcări ale legislației muncii, regulilor și normelor de protecție a muncii, inspecția muncii a participat în 11 cazuri la investigarea accidentelor de producere. S-a acordat atenție deosebită supravegherii modului de asigurare a feroviarilor cu îmbrăcăminte și încălțăminte specială, cu alte mijloace de protecție individuală.

Prezidiul a aprobat raportul mixt privind executarea bugetului sindical pe anul

2013 și bugetul sindicatului pentru 2014. Organizațiile sindicale primare au fost indemnate să întreprindă acțiuni în vederea asigurării unei politici financiare unice și folosirii raționale a mijloacelor.

Informația privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2013 conține următoarele cifre și fapte. S-au planificat alocații în sumă de 240565 lei pentru 51 bilete de tratament balneo-sanatorial al angajaților căii ferate. Suplimentar sindicatul a beneficiat de 4 bilete de tratament la Călărași.

În perioada de referință s-au folosit 58 bilete de tratament în sumă de 258220 lei la sanatoriile «Nufărul alb» (Cahul), «Codru» (Călărași), «Struguras» (Dubăsari), «Bucuria» (Vadul-lui-Vodă), «Moldova» (Truskavet), «Serghei Lazo» (Sergheevka), «Orizont» (Sergheevka), «Zolotaia niva» (Sergheevka).

Toate filialele ÎS «Calea Ferată din Moldova» au fost asigurate integral cu bilete de tratament. Comparativ cu anul 2012, cînd pentru aceleași 58 bilete de tratament s-au cheltuit 249740 lei și 80 de bani, anul trecut s-au plătit cu 8479 lei mai mult din cauza majorării prețurilor acestor bilete.

Prezidiul a aprobat raportul mixt de utilizare a biletelor de tratament balneo-sanatorial din bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2013.

Prezidiul Consiliului sindicatului feroviarilor a încuviințat planul de instruire a activului sindicalist pe anul 2014 în cadrul Institutului muncii, precum și cel de organizare a seminarelor cu președinții comitetelor sindicale la nodurile feroviare Ocnîța, Ungheni, Bălți, Chișinău, Bender, Basarabeasca în legătură cu viitoarea campanie de dare de seamă și alegeri în organizațiile sindicale primare.

Cu ocazia jubileului de 50 de ani de la crearea policlinicii centrale a SCC Prezidiul sindicatului feroviarilor a decis decorarea cu Diplomă de onoare și un premiu de 500 de lei a veteranilor muncii, activiștilor sindicalști.

Irina KRAEVSKAIA

Imagini: Iurie KOZLOV

Încă toamna trecută agenții economici din zona stației Vulcănești s-au confruntat cu insuficiența vagoanelor pentru transportarea cerealelor la export. Ulterior s-a reușit soluționarea problemei grație închirierii numărului necesar de unități de material rulant specializat de la feroviarii din Belarus și Rusia. Aceasta a permis și mișcărilor din localitate să-și ia revanșa, care pînă în decembrie trecut au îndeplinit planul anual de încărcare. În luna ianuarie a anului curent de la stație au mai fost expediate încă circa 150 vagoane cu cereale.

Fără a-și ascunde satisfacția vizavi de acest succes, șeful stației Roman Zautadze a menționat, că la fel de multe eforturi colectivul depune și la asigurarea nivelului convenit al securității circulației. Or, și în acest domeniu au existat probleme vara, cînd la stație, din cauza salariilor mici, au depus conștient cerere de concediere cîțiva angajați de mișcare. Pentru a completa locurile devenite vacante peste noapte, a trebuit să se muncească mult la căutarea cadrelor potrivite. Tineri dornici de a activa în acest domeniu responsabil erau în satul din preajma stației, dar aceștia trebuiau instruiți, ceea ce necesita, firește, timp și răbdare. În schimb astăzi noii angajați de mișcare Ana Zaharcenco,

«Chițibușuri», ce pot fi evitate

Vasile Bujenco, Tatiana Dolapci, Valentin Scerbina și Elena Tefoglo își exercită funcțiile bine, cu toată responsabilitatea. Unii din ei ar dori chiar să-și continue studiile în domeniul feroviar. Astfel există speranța, că fluctuația cadrelor nu va mai afecta stația, desigur, dacă în viitor entuziasmul de muncă va fi susținut de o mai bună stimulare materială. Cît privește biroul marfă, o statornicie de invidiat demonstrează casierul superior marfă Raisa Piscorskaia și recepționarul superior Maria Taraburca. Ambele sînt specialiste cu experiență și vechime de muncă.

Aici s-ar putea pune punct. Dar voi aminti, că nu va trece prea mult timp și va începe noul sezon de transportare a cerealelor în zonă, de aceea ar fi cazul să se analizeze încă o dată practica existentă în acest domeniu, pentru a nu admite în viitor lacunele de odinioară. Cu atît mai mult că ea este comună pentru întreaga magistrală. Structurile de conducere ale căii ferate întreprind anumite acțiuni pentru a satisface mai bine în viitor cererea de vagoane pentru transportarea cerealelor. Aceasta e posibil nu doar din contul închirierii lor de la vecini, ci și utilizării containerelor de mare tonaj. O serie de agenți economici au amenajat deja terenuri pentru încărcarea cerealelor în containere fără scoaterea acestora de pe platformele feroviare.

Există și o altă rezervă la fel de importantă: accelerarea rulajului vagoanelor între stații și porturile maritime, unde are loc transbordarea cerealelor pe nave. În opinia multor agenți economici, vagoanele pot fi folosite mai rațional și cu un randament mai înalt, dacă nu ar împiedica în mare parte procedurile lungi de per-

fectare vamală a încărcăturii. La sfîrșitul verii trecute în aceeași zonă de sud s-a iscat din acest motiv chiar un conflict între unii agenți economici și vameși, care a avut o mare rezonanță în mass-media. Primii erau nemulțumiți din cauza pierderii timpului prețios la perfectarea actelor, precum și de fixarea pe fiecare vagon cu cereale expediat pînă la șapte sigilii vamale costisitoare. Ai doilea făceau trimiteri la instrucțiuni. Astăzi e dificil a spune, cine a avut dreptate. Însă nu în zadar se spune: bate și ți se va deschide. În anul curent regulile vamale, în sfîrșit, se simplifică un pic. Deci, expeditorilor de mărfuri le va fi mai ușor.

Din informația difuzată de Serviciul vamal al RM reese: colaboratorii lui vor fixa sigilii suplimentare la vagoane numai în cazurile cînd încărcătura va fi perfectată la oficiile vamale interne și apoi transportată pînă la postul de frontieră. Numărul sigiliilor va depinde de particularitățile de construcție ale vagoanelor. Toate acestea vor putea fi evitate, dacă documentele de export vor fi perfectate direct la frontieră.

Mai există un moment important. Serviciul vamal a încheiat testarea programelor și aparatului pentru implementarea declarațiilor electronice, care s-au dovedit a fi eficiente în Uniunea Europeană, Belarus, Ucraina și Rusia. Cu ajutorul lor exportatorii pot accelera semnificativ procesul controlului vamal, reducînd considerabil și cheltuielile.

În asemenea caz declarantul, chiar de la locul de muncă, are acces spre centrul de procesare a informației. El introduce informațiile digitale necesare, confirmînd veridicitatea lor cu semnătura electronică digitală, care are putere juridică, și le expediază în adresa organului vamal regional. Inspectorul vamal, la rîndul său, verifică datele și ia decizia de permitere a expedierii încărcăturii în afara țării. Cu alte cuvinte, este vorba de un pachet de documente pentru marfă în formă electronică, ceea ce permite renunțarea la funcțiile fiscale obișnuite.

Așa dar, «chițibușurile», ce tergiversează rulajul vagoanelor de cereale și altor tipuri de vagoane cu marfă la frontieră, pot fi evitate. Desigur, dacă vor fi aplicate competent inovațiile.

Vladimir DOBREANSCHI

Imagini: Iurie KOZLOV

FELICITĂRI!

Administrația și comitetul sindical ale remizei vagoane frigorifere Basarabeasca îi felicită cu ocazia JUBILEELOR de 55 de ani din ziua nașterii pe **Petru MAJAR**, mecanic al rezervei, și pe **Maria CIKANCI**, distribuitoare de lucrări.

*Domnul să vă dea de toate:
Bucurie, sănătate.
Viața să vă fie plină
De belșug și de lumină.
Casă, masă, noroc, bani,
Și un sincer — mulți ani!*

Colectivul stației Basarabeasca adresează felicitări **Tatiane ENI**, dereticătoare la gară, cu ocazia împlinirii a 55 de ani.

*Vă dorim o viață plină
De zimbet și de lumină.
Dragostea să vă-nsoțească,
Răul să vă ocolească.
Mulți ani să ne trăiți,
Pace-n suflet să zidiți!*

Administrația, comitetul sindical de la TCM-740 îl felicită cu prilejul zilei de naștere pe macaragiul **S. DEM**.

— Vă dorim să fiți sănătos, plin de energie și inspirație, să vă simțiți mereu apreciat și iubit. Rezultate maxime în ceea ce faceți, căldură și dragoste în suflet. Mulți ani cu noroc!

Administrația și comitetul sindical de la depoul de locomotive Bălți vin cu felicitări cordiale de JUBILEU către **Anatolie BRAGUTA**, mecanic de locomotivă; **Vasile REABOI**, mecanic-secund.

*Mulți ani cu sănătate,
Domnul să vă dea de toate:
Poate-un strop de fericire,*

*Poate unul de iubire.
Poate unul de noroc,
Poate toate la un loc!*

Comitetul sindical al secției Chișinău semnalizare și comunicații îi felicită cu ocazia JUBILEELOR pe **Aurelia BORDIEVSKAIA**, **Olga KOTOMINA**, **Gheorghe PEREPELITA**, **Vladislav SASCENCO**.

*Să fiți norocoși, puternici, iubiți,
Cu multe-impliniri și noroc în toate.
S-aveți viitor luminos, fericit,
Cu dragoste, pace, succes, sănătate!*

Comitetul sindical al secției Chișinău semnalizare și comunicații adresează felicitări de ziua nașterii feroviarilor născuți în februarie: **Irina AXENTII**, **Eugenia BANARI**, **Boris BESCARAVAINII**, **Iurie GUSEV**, **Olga DARAGAN**, **Eugeniu JIHKII**, **Valeriu CARABAGEAC**, **Dionisie COTOMAN**, **Valeriu LUNGU**, **Alexandru MICULENCO**, **Mihail MITIN**, **Vladimir NEDELCO**, **Eugeniu ROMANCENCO**, **Natalia SULIMOVA**, **Marina SUHAREVA**, **Irina CIBIZOVA**, **Serghei CIUMAS**, dorindu-le:

*O viață lungă să trăiți
Cu multă demnitate.
S-aveți mereu doar bucurii,
Succese mari în toate!
Norocul, fericirea
Să nu vă părăsească,
Iar pacea și iubirea
Mereu să vă-nsoțească*

Colectivul stației Etulia îl felicită din tot sufletul cu ocazia JUBILEULUI de 60 de ani din ziua nașterii pe **Leonid CIOBAN**, revizor de vagoane la revizia tehnică, dorindu-i omagiatului multă sănătate, succese și bunăstare în toate!

■ ÎN PRAG DE 8 MARTIE

15 cele mai minunate invenții ale femeilor

Dintotdeauna femeia a fost considerată protectoarea căminului familial. Totuși, istoria cunoaște nume de femei, care au inventat lucruri fundamentale.

Sexul frumos a reușit să realizeze performanțe foarte serioase și în domeniul chimiei, fizicii, biologiei. În lume sint cunoscute multe descoperiri făcute de jumătatea feminină a societății.

1. Ferestrăul circular. Tabita Bebbit a urmărit în repetate rânduri, cum doi bărbați taie lemne cu ajutorul unui ferestrău special cu două minere. El trebuia tras ba într-o parte, ba în alta. Tăierea bușteanului avea loc doar atunci când ferestrăul se mișca înainte, deși ambii bărbați depuneau același efort. Femeia a considerat inadmisibilă mișcarea înapoi în gol a ferestrăului. Drept rezultat ea a inventat prototipul ferestrăului circular, care a început să fie folosit la fabricile de cherestea.

2. Mașina de spălat veselă. Josefina Kokrain avea un set de farfurii preferate, care după fiecare masă deveneau tot mai puțin, deoarece se spărgeau. Nemulțumită, ea a reușit să creeze o mașină, care doar va spăla vesela, fără s-o spargă. Femeia a făcut această invenție în anul 1886, dar abia peste patruzeci de ani mașina de spălat vase a fost recunoscută drept obiect necesar la bucătărie.

3. Ștergătoarele de parbriz. Meri Anderson a fost prima care a inventat ștergătoarele de parbriz pentru automobile. Aceasta s-a întâmplat în anul 1903. Femeii i-a venit ideea respectivă după ce o perioadă îndelungată a urmărit soferul, care trebuia să sară permanent din mașină pentru a șterge picăturile de ploaie ori zăpada de pe parbriz.

8. Codificarea semnalelor. Hitler a numit-o pe actrița Haddi Lamarr dușman al Germaniei naziste. Aceasta s-a întâmplat după ce actrița s-a filmat într-o scenă pentru adulți a unui regizor cehoslovac. Și papa de la Roma îndemna oamenii să nu privească acest film. Dar Haddi Lamarr era pasionată nu doar de profesia de actor. În anul 1941 ea a inventat un mijloc secret de comunicație. Dispozitivul putea schimba dinamic frecvența rotației, de aceea inamicului nu-i era deloc ușor să-l intercepteze. Ulterior americanii au început să folosească acest dispozitiv la torpile, iar în prezent el și-a găsit aplicare pentru Wi-Fi și telefonii mobili.

9. Mașina de curățat zăpada. Străbunica mașinilor moderne de dezzăpezire a fost inventată de o simplă secretară. La un moment dat ea a decis, că trebuie să fie curat nu doar în fiecare casă, ci și pe străzi. Prima mașină de acest fel a fost creată în anul 1892.

10. Șampania. Calitatea acestei băuturi s-a îmbunătățit semnificativ după ce la prepararea ei a început să se folosească tehnologia «emuajului». Datorită acesteia din băutura dispăre precipitatul și ea devine cristalină. Tehnologia respectivă a fost elaborată de N. Barbie Kliko.

11. Conservele din carne. Modul de preparare a conservei din carne a fost demonstrat pentru prima dată în anul 1873 de rușoaica Nadejda Kojina. Inventatoarea s-a învrednicit de o medalie de aur.

12. Filtrul de cafea. Filtrul-con a fost creat prima dată de Melitta Bents în anul 1909. Astăzi mulți amatori de cafea nu mai sint nevoiți să urmeze procedura lungă și oboseală de preparare a cafelei. Compania producătoare a acestor filtre poartă numele inventatoarei.

13. Scutecel. Marion Donhovan, gospodină și mamă simplă de tot, a decis să acopere scutecul cu o peliculă impermeabilă. În acest scop ea a folosit perdeaua de la baie. În acea perioadă existau deja în vânzare scutecel de cauciuc. Invenția doamnei Donhovan, însă, nu cauza opărea reală copilului, iar scutecul nu-i strângea pielea.

14. Biscuiții cu ciocolată. Routh Wayk-fild prepara biscuiți după rețete clasice. Odată ea a decis să adauge altceva în aluat. Astfel a obținut niște biscuiți gustoși, pe care ulterior Routh a început să-i producă în serie.

15. Sutienu. Brevetul de invenție a acestui detaliu din garderoba femeilor aparține lui Ermini Kadoli. În atelierul său de corsete ea a demonstrat pentru prima oară articolul de vestimentație, capsulele căruia erau susținute de o panglică din satin. La spate noul articol se fixa de corset.

4. Toba de echipament a automobilului. Universul din jurul nostru a devenit mult mai liniștit în momentul când o femeie firavă pe nume El Dolores Djons a inventat filtrul acustic. Evenimentul a avut loc în anul 1917.

5. Kevlarul — material sintetic. Stefanie Kwolek a inventat materialul sintetic numit kevlar. El este de cinci ori mai rezistent ca oțelul, fiind folosit în protecția vieții a miilor de polițiști, militari și pompieri. Anume kevlarul stă la baza confecționării vestelor antiglonț.

6. Periscopul submarinelor. Acest dispozitiv a ajutat la stabilirea distanței până la un anumit obiect. El a fost inventat de Sarah Metter.

7. Siliconul. Invenția aparține sculptorului Patricia Billings. Pentru a imprima rezistență operelor sale, ea muncea la crearea suplimentului de ciment. Experiențele au durat câțiva ani. Sculptorița și-a atins scopul în anul 1970, când ea a constatat pe neașteptate, că a inventat o tencuială indistructibilă. În plus, acest material este rezistent și la foc.

Integrame

Din revista «Integrame pentru toți»